

Literatura

Laura Fabregat Escriptora

«Hi ha una por constant, un dubte persistent en els joves»

Entrevista

La periodista publica dues obres, una novel·la i un assaig, en què explora la crisi d'identitat entre les noves generacions, on les relacions líquides o la solitud són algunes de les seves expressions

GLÒRIA AZNAR
TARRAGONA

Laura Fabregat ha començat l'any amb dues publicacions, la novel·la *La vida per dins* (Univers) i l'assaig *La crisi identitària*. Tema central de la novel·lística catalana del segle XXI (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), on explora les inquietuds de les noves generacions. De fet, la inseguretat recorre *La vida per dins* amb una protagonista, la Nur, que no acaba de trobar el seu lloc. Laura Fabregat és graduada en periodisme i ha treballat en el món editorial. Originària de les Cases d'Alcanar, actualment viu a Reus.

Per què aquest interès per la identitat?

Surt dels anys que he estat fent la tesi doctoral. El tema de la recerca d'un mateix és un dels motors de la novel·la, de sempre. Però avui dia, tenint en compte que ens enfrontem a aquesta societat que diem de la postmodernitat, en què ja s'han acabat les certeses, que no hi ha relats unificadors que puguin explicar el món, que vivim en aquesta relativitat absoluta, en aquesta ambigüitat, jo crec que és el moment més difícil per poder trobar-se a un mateix i això ho patim molt les generacions dels joves.

Com la Nur...

D'una banda, la Nur té aquesta dualitat que hi ha dins seu, una veu interior molt potent, que lluny d'enriquir-la, la paralitza i fa que no pugui actuar externament com li agradaria perquè té por que la veu la domini o que surti a fora i no sigui acceptada. D'altra banda, té el problema afegit que ella realment té por de saber qui és. I això parteix d'una relació complicada a casa. La Nur és conscient que a vegades fa coses que no són èticament correctes i que, d'alguna manera, ho fa per cridar l'atenció de la mare. Ella arrossega una motxilla familiar molt pesada.

Hi ha coses molt serioses en aquesta Nur.

Hi ha molts temes i el de la salut mental és important a la novel·la.

La periodista i escriptora Laura Fabregat, a Reus. FOTO: ALBA MARÍN

A ella ja li ve del pare perquè l'entorn d'on venim ens condiciona molt.

Reivindica la diversitat?

Suposo que era una reivindicació de diferents maneres de ser perquè la Nur busca ser normal, però, al cap i a la fi, què és ser normal?

Per què aquesta relació amb la mare?

La figura central és el pare i al voltant d'ell es crea una història. D'alguna manera, és un pare que té trets reals del meu. El que volia fer era crear una relació entranyable d'afecte comú entre el pare i la filla, que no deixa de ser una relació tòxica, però que és molt bonica. Llavors, necessitava una antagonista. La figura de la mare respon a una decisió estratègica.

De fet, el pare pateix moltíssim quan la Nur ha de marxar, encara que sigui a prop.

És un pare que estima obsessivament perquè hi ha persones que no saben estimar d'una altra mane-

“

«A 'La vida per dins' la salut mental és important. A la Nur li ve del pare, perquè l'entorn d'on venim ens condiciona molt»

ra. I la Nur també és així. Vull dir, si vol el Quim, el voldrà tota la vida. I això pot entrar en conflicte perquè si és una novel·la on volen emmirallar-se les noves generacions, aquestes viuen relacions líquides, d'anar canviant constantment. Però justament, la Nur és una persona que com que té aquesta necessitat afectiva tan forta i aquest amor tan obsessiu, en aquest punt no coincideix amb altres joves. Podem dir que el Quim és la perllongació de la figura del pare.

És una excepció. També hi ha persones així.

En el cas de la Nur potser és el resultat d'una ment que no funciona molt bé. Però sí, a la vida real això existeix i és molt bonic també. Al món, per sort, hi ha molta diversitat. Però sí que hi ha altres coses a la novel·la que reflecteixen les generacions més joves d'avui en dia, sobretot la inseguretat a tots els nivells, inseguretat identitària i inseguretat laboral.

Una inseguretat que recorre la novel·la.

Especialment la Nur, en què aquesta veu interna que té la fa allunyar de la realitat. Arriba un punt en què no sap quan es troba a la realitat i quan a la ment. Però intento fixar-me en el procés. Què l'ha portat fins aquí?

Les Terres de l'Ebre no s'acaben de percebre...

Es poden intuir en el poble d'on és el pare, el poble mariner, la cuina marinera. Els meus pares tota la vida han tingut un negoci fami-

liar, un restaurant de cuina marinera a les Cases d'Alcanar, que és on he crescut. Jo no tinc tanta cultura de la mar i per descriure els peixos vaig haver de preguntar-li a ma mare, que ha sigut cuinera sempre. La part de la cuina, del poble, que ve de ma mare, és una reivindicació de l'art que hi ha darrere la cuina. I també el fet que ella, la Nur, triï aquesta professió. Ma mare, per sort, a la vida real és una mare com déu mana. Era una de les coses que em preocupava.

Per què?

Perquè quan escrius una novel·la t'estàs exposant. La gent busca en ella coses de la teva biografia i això em feia por. Però si no em desempallegava d'això, vaig veure que no podria escriure mai.

Igual que la cuina, la llengua també queda palesa.

Però no surt tota. Vull dir, utilitzo paraules que sé que són correctes segons el diccionari del Pompeu Fabra. Però com a nosaltres, a l'institut, mai no ens van ensenyar a escriure correctament el català occidental o el tortosí estàndard, no m'atreveixo a fer tota una novel·la perquè no sé si serà correcta. I aquesta és una queixa que faig perquè ens haurien d'haver ensenyat correctament el nostre estàndard.

Com es reflecteix la crisi identitària en la novel·lística actual?

Quan vaig doctorar-me en Filologia Catalana, vaig centrar-me en la novel·lística actual, en uns autors referents i en les tendències. I vaig veure que la crisi identitària era el tema dominant. Actualment, hi ha una por constant, un neguit, un dubte persistent en nosaltres que es mostra de diferents maneres en els personatges: des del doble identitari a la confusió entre realitat i irrealitat o la solitud. Però la crisi identitària també afecta la manera en què s'escriu perquè hi ha molta fragmentació del discurs, molta metaliteratura i autoficció. Fins i tot la forma passa per davant del contingut. Si ja s'ha dit tot, hem d'innovar a través de la forma. Tot porta al mateix.